

П Р А В И Л Н И К

**о униформи и ознакама звања и функција
у добровољном ватрогаству**

ВАТРОГАСНИ САВЕЗ СРБИЈЕ

На основу члана 31. Статута ватрогасног савеза Србије, Извршни одбор је на седници одржаној 23.12.2009 је донео :

П Р А В И Л Н И К **о униформи и ознакама звања и функција у** **добровољном ватрогаству**

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником прописује се врста и начин ношења униформи као и ознаке за чланове добровољне ватрогасне организације у Р. Србији.

Униформом, у смислу става 1. овог члана, сматра се униформа састављена од прописаних делова и ознака.

Заштитна одећа и опрема добровољног ватрогасца за рад на интервенцијама дефинисане су посебним правилником.

УНИФОРМА

Члан 2.

Униформа члана добровољне ватрогасне организације је редовна, радна и свечана

Редовну униформу члана добровољне ватрогасне организације чине :

- шапка, (за жене шешир)
- качкет,
- мајица са кратким рукавима тегет боје,
- дебела мајица са дугим рукавима тегет боје,
- блуза, (за жене струкирана)
- јакна са зимским улошком,
- дебље и тање панталоне, (сукња) тегет боје,
- каиш црне боје,
- чарапе црне боје,
- плитке ципеле црне боје
- рукавице тегет боје.

Члан 3.

Радну униформу члана добровољне ватрогасне организације чине: качкет, мајица са кратким рукавима, дебела мајица са дугим рукавима, каиш, чарапе, јакна, дебље и тање панталоне, плитке ципеле из редовне униформе, те плава кошуља кратак рукав са џеповима и еполетама.

Зимска : качкет, мајица са кратким рукавима, дебела мајица са дугим рукавима, каиш, чарапе, јакна, дебље панталоне, плитке ципеле.

Летња : качкет, мајица са кратким рукавима, каиш, чарапе, плитке ципеле из редовне униформе, те плава кошуља кратак рукав са џеповима и еполетама.

ВАТРОГАСНИ САВЕЗ СРБИЈЕ

Члан 4.

Свечану униформу члана добровољне ватрогасне организације чине: шапка, блуза, панталоне, каиш, чарапе и плитке ципеле из редовне униформе, те бела дуг рукав, бела кошуља кратак рукав са џеповима и еполетама, кравата и мантил.

Зимска : шапка, блуза, панталоне, каиш, чарапе и плитке ципеле из редовне униформе, те бела кошуља дуг рукав, кравата и мантил.

Летња : шапка, панталоне, каиш, чарапе и плитке ципеле из редовне униформе, те бела кошуља кратак рукав са џеповима и еполетама.

Члан 5.

Прадну униформу члана добровољне ватрогасне организације чине: свечана униформа, парадни опасач и рукавице беле боје.

Члан 6.

Униформа за ватрогасни подмладак :

Радна : капа-качкет, комбинезон (или тренерка), мајица, патике

Свечана : капа-качкет, бела кошуља са џеповима и еполетама, панталоне (сукња) ципеле.

Члан 7.

Крој и изглед униформи и ознака прописује се посебним нормативом који је саставни део овог правилника.

ОЗНАКЕ

Члан 8.

Ознаке које чланови носе на униформама су :

- Ознаке звања у добровољној ватрогасној организацији,
- Ознаке функција у добровољној ватрогасној организацији.
- Ознаке специјалности у добровољној ватрогасној организацији.
- Остале ознаке

Члан 9.

Ознаке звања су следеће :

- Пионир ватрогасац
- Пионир ватрогасац I класе
- Ватрогасац
- Ватрогасац I класе
- Ватрогасни подофицир
- Ватрогасни подофицир I класе
- Ватрогасни официр
- Ватрогасни официр I класе
- Виши ватрогасни официр
- Виши ватрогасни официр I класе

На радној униформи ознака звања носи се на десној страни груди испод траке са презименом (јакна) и на еполетама плаве кошуље кратак рукав.

На свечаној униформи ознаке звања носе се на еполетама блузе или беле кошуље кратак рукав, и на левој страни груди мантила.

ВАТРОГАСНИ САВЕЗ СРБИЈЕ

Ватрогасни подмладак ознаке звања носи само на свечаној униформи и то на левом џепу.

Члан 10.

Ознаке функција су следеће
Организационе функције

- Секретар ДВД-а,
- Председник ДВД-а,
- Секретар ОВС-а,
- Председник ОВС-а,
- Секретар окр-градског ВС
- Председник окр-градског ВС
- Секретар ПВС-а,
- Председник ПВС-а,
- Секретар ВСС-а,
- Потпредседник ВСС-а,
- Председник ВСС-а,

Оперативне функције

- Ватрогасац
- Командир одељења
- Командир оперативне јединице и командир вода
- Командир чете и заменик команданта бригаде
- Командант бригаде
- Председник СТС-а, ВСС-а,

Ознака функције носи се десном џепу блузе, јакне, плаве кошуље кратак рукав и беле кошуље кратак рукав.

Предност при ношењу ознака функција на радној униформи имају оперативне функције, а на свечаној униформи имају организационе функције.

Члан 11.

Ознаке за специјалности су следеће :

Ознаке специјалности носе се на ознаци функције, на седњем делу између поклопца џепа и ознаке функције.

Врсте и називи специјалности у добровољном ватрогаштву, као и изглед ознака дефинисани су посебним правилником.

Члан 12.

Остале ознаке

Ватрогасни знак за ревер :

Носи се на свечаној униформи и то на горњем реверу блузе у ромбу или на крагни беле кошуље кратак рукав, без ромба.

Грб ватрогасног савеза Србије :

На капи-качкету носи се ткана ознака Ватрогасног савеза Србије.

На шлему носи се налепница са ознаком Ватрогасног савеза Србије

На шапки-шеширу за жене, носи се ткана ознака Ватрогасног савеза Србије

Знак припадности :

ВАТРОГАСНИ САВЕЗ СРБИЈЕ

На левом рукаву блузе, јакне, плаве кошуље кратак рукав и беле кошуље кратак рукав, носи се знак припадности добровољној ватрогасној организацији 8 цм од ивице рамена.

На левом рукаву мајице кратак и дуг рукав носи се пресликач са знаком припадности.

Плочича-трака са презименом :

Плочича са презименом, носи се изнад десног џепа блузе, плаве кошуље кратак рукав и беле кошуље кратак рукав.

На јакни радне униформе трака са презименом носи се на десној страни груди, изнад ознаке функције.

Остале ознаке :

На десном рукаву блузе, јакне, плаве кошуље кратак рукав и беле кошуље кратак рукав носи се амблем ДВД-а, удаљен 8 цм од ивице рамена.

На грудима са леве старне мајице кратак и дуг рукав може стајати амблем ДВД-а.

НОШЕЊЕ УНИФОРМЕ

Члан 13.

Припадници добровољне ватрогасне организације униформу носе према одредбама овог правилника, осим у случају рада на интервенцијама када униформу носе према одредбама посебног правилника.

Члан добровољне организације може носити униформу само ако она испуњава услове прописане овим правилником. Члан добровољне ватрогасне организације не сме носити некомплетирани униформу или њене појединачне делове са ознакама.

Комплетну униформу подразумева следећи минимум :

- Радна униформа са ознакама звања и знаком припадности
- Свечана униформа са ознакама звања, ватрогасним знаком на реверима и знаком припадности
- Парадна униформа са ознакама звања, ватрогасним знаком на реверима, знаком припадности, парадним опасачем и белим рукавицама.

Када носи униформу, члан добровољне ватрогасне организације мора код себе имати чланску карту.

Члан 14.

За време ношења униформи члан добровољне ватрогасне организације мора у потпуности поштовати све одредбе којима се регулишу правила понашања и рад добровољне ватрогасне организације у Р. Србији.

Униформа мора бити чиста и попеглана.

Члан добровољне ватрогасне организације за време ношења униформе мора бити чист, уредно подшишан и обријан и не сме носити минђуше на откривеним деловима тела. Тетоваже на видљивим деловима тела морају бити покривене. Дужа коса код чланова добровољне ватрогасне организације женског пола мора бити „везана“.

Члан 15.

Када на скупу наступа више чланова добровољне ватрогасне организације, сви морају бити једнообразно обучени. Одлуку о врсти униформе

ВАТРОГАСНИ САВЕЗ СРБИЈЕ

која ће се носити према одредбама овог правилника доноси организатор скупа, или члан који предводи групу.

При спровођењу ватрогасних такмичења, а према одлуци организатора, може се одступити од одредби овог правилника, али само за време извођења ватрогасних вежби.

Члан 16.

Уколико члан добровољне ватрогасне организације злоупотреби униформу искључује се из организације.

У случају искључења из организације по било ком основу, члан добровољне ватрогасне организације је дужан да у року од 3 дана ватрогасној организацији :

- врати све ознаке,
- врати све делове униформе за коју није прошао рок трајања и да надокнади трошкове амортизације униформе.

Све ознаке се враћају организацији без обзира на партиципацију члана при набавци. Уколико је члан добровољне ватрогасне организације партиципирао својим средствима у набавци униформе, надокнада трошкова му се умањује сразмерно учешћу у трошковима набавке.

НОШЕЊЕ ОДЛИКОВАЊА И СПОМЕНИЦА

Члан 17.

Одликовања се носе на левој страни груди и то :

- Државна одликовања изнад левог џепа.
- Орден ЊКВ Принца Томислава Карађорђевића у висини горње ивице левог џепа између џепа и дугмади. Носи се само један, највиши по рангу.
- Сребрни крст за храброст и Златни крст за заслуге се носе испод левог џепа.
- Споменица за године службе се носи на левом џепу и то само једна највиша по рангу.
- Остала одликовања и пригодне значке носе се испод левог џепа.

Члан 18.

Уместо одликовања члан добровољне ватрогасне организације може носити заменице. Уколико носи заменице, на униформи не сме носити ни једно одликовање или значку.

Заменице се носе изнад левог џепа униформе

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 19.

Рок трајања појединачних делова униформе својом одлуком утврђује свака организација за себе.

Члан 20.

Ватрогасне организације су дужне да у року од 1 године ускладе изглед ознака које се носе на униформи са одредбама овог правилника.

Ватрогасне организације су дужне да у року од 2 године ускладе изглед униформи са одредбама овог правилника

Члан 21.

Овај правилник ступа на снагу и примењиваће се даном доношења.

ВАТРОГАСНИ САВЕЗ СРБИЈЕ

Члан 22.

Ступањем на снагу овог правилника престају да важе одредбе Правилника о униформама Ватрогасног савеза Југославије донетог 1988 године

Председник ВСС-а,
Драган Михајловић с.р.

ВАТРОГАСНИ САВЕЗ СРБИЈЕ

Н О Р М А Т И В УНИФОРМА-ИЗГЛЕД

- шапка, (за жене шешир) (као противпожарна полиција или ако постоји могућност оставити као до сада).
- качкет, класичан крој
- мајица са кратким рукавима тегет боје, класичан крој
- дебела мајица са дугим рукавима тегет боје, класичан крој
- блуза, (за жене струкирана) (као противпожарна полиција)
- јакна, (као противпожарна полиција)
- дебље и тање панталоне са црвеном траком са старе (егализир), (сукња) тегет боје,
- каиш црне боје, класичан крој
- чарапе црне боје, класичан крој
- плитке ципеле црне боје класичан крој
- бела кошуља дуг рукав, класичан крој
- бела кошуља кратак рукав са два џепа и еполетама, класичан крој
- плава кошуља кратак рукав са два џепа и еполетама, класичан крој
- кравата, класичан крој без икаквих ознака на себи.
- мантил класичан крој
- тегет рукавице класичан крој
- беле рукавице класичан крој

ДУГМАД

Дугмат су израђена од метала златне боје а на дугмету је представљен у благом рељефу ватрогасни знак. Думад се израђују у две величине са пречником од 12 мм и од 18 мм. Думад се ушивају на блузу. Сва думад на свим деловима униформе морају бити закопчана, осим првог дугмета на плавој и белој кошуљи са кратким рукавима.

ОЗНАКА ВАТРОГАСНОГ САВЕЗА СРБИЈЕ

Ознаку Ватрогасног савеза Србије сачињава ватрогасни грб (ловоров венац златне боје, а унутар венца је ватрогасни знак), а изнад грба је заставица Републике Србије. Ознака Ватрогасног савеза Србије која се носи на шапки-качкету-шеширу је ткана на материјалу тегет боје, концем боје злата, изузев пламена бакље која је ткана концем црвене боје. Изнад шлема налази се везена заставица Р. Србије у природним бојама. Ознака Ватрогасног савеза Србије за шапку је у облику сузе

ВАТРОГАСНИ САВЕЗ Србије

ширине 85мм а висине 68мм.

Ознаку Ватрогасног савеза Србије која се носи на шлему је налепница израђена од водоотпорног материјала идентична тканог означи.

ЗНАК ПРИПАДНОСТИ

Знак припадности добровољној ватрогасној организацији представљају оцила у природним бојама са грба Р. Србије изнад којег пише текст: СРБИЈА, стилизованим ћириличним писмом стилизованим Мирослављевим словима. Текст је исписан белим словима на жутој подлози. На средини оцила налази се ватрогасни знак. (за мајицу кратак рукав израђује се идентичан пресликач).

ВАТРОГАСНИ ЗНАК ЗА РЕВЕР

Ватрогасни знак за ревер сачињава ватрогасни знак (ватрогасни шлем а иза ватрогасног шлема су укрштене ватрогасна секирица десно и буктиња лево, ширине 15мм и висине 13мм). Знак за ревер је израђен је од метала боје злата. Носи се на горњем реверу блузе са ромбом и реверу беле кошуље кратак рукав са еполетама, без ромба.

ОЗНАКЕ ЗВАЊА

Ознаке звања су у облику правилног трапеза, дуже основице 65 мм, краће основице 50 мм и висине 140 мм који се крајем према крагни завршава шпицем под углом од 45° на коме се налази рупица, опшивеног црвеном или златном траком. На еполетама су звања представљена комбинацијом бакљи и ватрогасног грба (идентичном ватрогасном знаку за ревер, леви и десни у односу на положај бакље која мора бити окренута према леђима). Прва бакља се поставља на средини 10мм од спољне ивице. Размак између бакљи је 5мм. Размак између две бакље у „Т“ распореду по ширини износи 20мм.

Ознаке звања за ватрогасни подмладак израђене су од тегет материјала ширине 30мм а дужине 90мм. На средини горње стране, 5мм од врха налази се рупица. Прва бакља се поставља у средини 10мм од доње ивице, са врхом окренути на горе. Размак између бакљи је 5мм

ВАТРОГАСНА БАКЉА

Ватрогасна бакља је од метала у златној боји, са висином стилизованог пламена од 12мм ширине у средини 10мм, држача дужине 14мм са ширином на дну 3мм а при врху 10мм. Врх пламена је окренут према оковратнику. Код ватрогасног подмлатка врх бакље је окренут на горе.

ВАТРОГАСНИ ГРБ

Ватрогасни грб (ловоров венац златне боје, а унутар венца је ватрогасни шлем а иза ватрогасног шлема су укрштене ватрогасна секирица десно и буктиња лево, ширине 15мм и висине 13мм) израђен је од метала боје злата.

- Пионир ватрогасац
о Једна бакља

ВАТРОГАСНИ САВЕЗ СРБИЈЕ

- Пионир ватрогасац I класе
  - o Две бакље
- Ватрогасац
  - o Опшивка црвене боје и једна бакља
- Ватрогасац I класе
  - o Опшивка црвене боје и две бакље
- Ватрогасни подофицир
  - o Опшивка црвене боје и три бакље
- Ватрогасни подофицир I класе
  - o Опшивка црвене боје и четири бакље у „Т“ распореду
- Ватрогасни официр
  - o Опшивка златне боје и једна бакља
- Ватрогасни официр I класе
  - o Опшивка златне боје и две бакље
- Виши ватрогасни официр
  - o Опшивка златне боје, једна бакља и ватрогасни грб
- Виши ватрогасни официр I класе
  - o Опшивка златне боје, две бакље и ватрогасни грб

Ознака звања која се носи на јакни радне униформе и на мантилу је ширине 20мм а висне 50мм, а претстављају га траке штампане на материјалу теget боје са црвеним или златним концем. Прва трака се поставља 5мм од доње ивице. Размак између трака је 5мм. Ознака звања на радну униформу или мантил причвршћује се уз помоћ чичак траке или се ушива на леву страну груди. (на џеп јакне). На летњој радној кошуљи ознаке звања се носе на еполетама (као код свечане униформе).

- Ватрогасац
  - o Једна трака црвене боје ширине 5мм
- Ватрогасац I класе
  - o Две траке црвене боје ширине 5мм
- Ватрогасни подофицир
  - o Три траке црвене боје ширине 5мм
- Ватрогасни подофицир I класе
  - o Четири траке црвене боје ширине 5мм
- Ватрогасни официр
  - o Једна трака златне боје ширине 5мм
- Ватрогасни официр I класе
  - o Две траке златне боје ширине 5мм
- Виши ватрогасни официр
  - o Три траке златне боје ширине 5мм
- Виши ватрогасни официр I класе
  - o Четири траке златне боје ширине 5мм

ОЗНАКЕ ФУНКЦИЈА

Ознаке функција су израђене од материјала од којег је сашивена свечана униформа ширине 30мм а дужине 100мм а претстављају га ткане траке, црвене или боје злата. На средини горње стране, 5мм од врха налази се рупица. Прва трака је од доње ивице ознаке удаљена 10мм. Размак између трака је 5мм.

ВАТРОГАСНИ САВЕЗ СРБИЈЕ

Ознаке функција носе се закопчане на десни џеп блузе, јакне, плаве и беле кошуље кратак рукав.

Организационе функције

Оквир око ознаке је у боји злата

- Секретар ДВД-а,
  - о Једна трака златне боје ширине 3мм
- Председник ДВД-а,
  - о Две траке златне боје ширине 3мм
- Секретар ОВС-а,
  - о Три траке златне боје ширине 3мм
- Председник ОВС-а,
  - о Четири траке златне боје ширине 3мм
- Секретар окр-градског ВС
  - о Једна трака златне боје ширине 5мм
- Председник окр-градског ВС
  - о Две траке златне боје ширине 5мм
- Секретар ПВС-а,
  - о Једна трака златне боје ширине 3мм
  - о Две траке златне боје ширине 5мм
- Председник ПВС-а,
  - о Три траке златне боје ширине 5мм
- Секретар ВСС-а,
  - о Једна трака златне боје ширине 5мм
  - о Једна трака златне боје ширине 8мм
- Потпредседник ВСС-а,
  - о Две траке златне боје ширине 8мм шивене без размака
- Председник ВСС-а,
  - о Три траке златне боје ширине 8мм шивене без размака
- Оперативне функције
- Оквир око ознаке је црвене боје
- Ватрогасац
  - о Једна трака црвене боје ширине 3мм
- Командир одељења
  - о Две траке црвене боје ширине 3мм
- Командир оперативне јединице и командир вода
  - о Три траке црвене боје ширине 3мм
- Председник СТС-а, ОВС-а,
  - о Једна трака црвене боје ширине 5мм
- Председник СТС-а, Окр-ГВС-а,
  - о Две траке црвене боје ширине 5мм
- Председник СТС-а, ПВС-а,
  - о Три траке црвене боје ширине 5мм
- Председник СТС-а, ВСС-а,
  - о Три траке црвене боје ширине 8мм шивене без размака

ВАТРОГАСНИ САВЕЗ СРБИЈЕ

ПЛОЧИЦА-ТРАКА СА ПРЕЗИМЕНОМ

Плочица са презименом униформисаног члана добровољне ватрогасне организације је у облику правоугаоника димензија 80x20 мм, боје злата, а на њој је црним словима ћириличним писмом (сва слова исте величине) исписано почетно слово имена и презиме. Плочица се на свечану униформу причвршћује шналом.

Трака са презименом униформисаног члана добровољне ватрогасне организације је у облику правоугаоника димензија 80x20 мм, тегет боје, а на њој је словима боје злата тано- одштампано почетно слово имена и презиме. Трака се на јакну радне униформе причвршћује чичак траком или се ушива.

Председник ВСС-а,
Драган Михајловић с.р.